

Pradžia>Jūsų teisės>Nusikaltimų aukos>Žalos atlyginimas>Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis

Danija

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba atlyginimo priemonėmis teisme (baudžiamojo proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Pareiškėjo kompensacijos prašymas gali būti įtrauktas į teisme vykstantį baudžiamąjį procesą. Šiuo atveju teisėjas gali nuspręsti išnagrinėti prašymą arba palikti jį nenagrinėtą. Šis sprendimas gali priklausyti nuo to, ar nusikaltėlis ginčija reikalavimą, taip pat nuo to, ar prašymas, įskaitant jame nurodytą sumą, yra pagrįstas dokumentais.

Reikalavimas nusikaltėliui teisme turi būti pateiktas raštu arba žodžiu, kad nusikaltėlis turėtų galimybę pateikti atsiliepimą į jį. Tai gali būti padaryta asmeniškai dalyvaujant teisminiame bylos nagrinėjime arba per atstovą (paprastai advokatą *ad litem*).

Prašymas taip pat gali būti pateiktas policijai, kuri jį atitinkamai įtraukia į teismo procesą.

Nors vykstant baudžiamajam procesui prašymą išnagrinėja teismas, pareiškėjas vis tiek gali siųsti prašymą Danijos nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo valdybai. Tai visų pirma aktualu tais atvejais, kai nuosprendžiu skirtos kompensacijos nusikaltėlis nesumoka.

Kuriuo baudžiamojo proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Kompensacijos prašymus galima pateikti dar per pirmąjį pokalbį su policija, tačiau ne vėliau kaip per pagrindinį posėdį teisme.

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Jeigu patyrėte nuostolių, už kuriuos yra atsakingas nusikaltėlis, už šiuos nuostolius galite prašyti kompensacijos. Danijos Atsakomybės ir kompensavimo įstatyme, be kita ko, išvardyti įvairūs aspektai, už kuriuos ieškovas gali prašyti kompensacijos.

Tai –

- gydymo išlaidos
- prarastos pajamos
- skausmas ir kančia
- ilgalaikis sužalojimas
- gebėjimo gauti pajamas netekimas
- pagrindinio maitintojo netekimas
- laidotuvių išlaidos
- savarankiškas deliktas
- didelis pažeidimas
- žala turtui
- piniginiai nuostoliai

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Galima naudoti Danijos nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo valdybos suteiktą prašymo formą. Valdyba jums, kaip pareiškėjui, rekomenduoja naudoti šią formą, tačiau tai nėra privaloma.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Įrodymai priklauso nuo to, už ką prašote kompensacijos. Nuostoliai turėtų būti įtikėtini, o dėl kai kurių aspektų reikalaujama pateikti faktinius dokumentus nuostolių dydžiui pagrįsti.

Dokumentai, pavyzdžiui, gali būti dėl nusikalstamos veikos patirtų išlaidų kvitai. Be to, sužalojimo mastui nustatyti dažnai naudojamos medicininės išvados ir medicinos pažymos. Kalbant apie prarastas pajamas ir gebėjimo gauti pajamas netekimą, pareiškėjas turėtų pateikti dokumentus apie savo pajamas iki sužalojimo ir po jo – darbo užmokesčio lapelius, metines ataskaitas ir, jeigu taikytina, deklaraciją iš darbdavio.

Jeigu teismas nustato, kad prašymas nėra tinkamai pagrįstas dokumentais, o gynėjas užginčija kompensacijos mokėjimą, ieškovas rizikuoja, kad teismas reikalavimo atlyginti žalą neįtrauks į baudžiamąjį procesą.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Ne. Jeigu prašymas pateikiamas baudžiamojoje byloje, su tuo susijusių išlaidų ieškovui padengti nereikia.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Taip. Būdamas ieškovas, tam tikromis sąlygomis jūs turite galimybę paprašyti teismo jums paskirti advokatą *ad litem*, kurio išlaidų jums apmokėti nereikia.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsisakys jį nagrinėti?

Bet kuriuo baudžiamojo proceso metu teismas gali atsisakyti nagrinėti civilinį ieškinį, jeigu jis nustato, kad nepatiriant didelių nepatogumų jo išnagrinėti baudžiamajame procese negalima.

Jeigu teismas nustato, kad trūksta informacijos prašymui pagrįsti arba kad priėmus apkaltinamąjį arba išteisinamąjį nuosprendį dėl nusikalstamos veikos bus nuspręsta prašymui nepalankia linkme, prašymas nebus nagrinėjamas.

Ar galiu apskųsti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba reikalavimų patenkinimo priemonėmis teisme?

Teismo sprendimo ieškinio dėl žalos atlyginimo neįtraukti į baudžiamąjį procesą negalima apskųsti apeliacine ar kita tvarka.

Vietoj to ieškovas turi kompensacijos prašymą pateikti kaip civilinį ieškinį arba pateikti jį Danijos nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo valdybai.

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Galite iš pradžių susisiekti su nusikaltėliu, kuris jums galbūt sumokės nedelsdamas. Tokiu būdu galėsite gauti kompensaciją greitai ir byla bus išspręsta susitarimu.

Jeigu nusikaltėlis savanoriškai nesumokės arba esama daugiau kompensacijos reikalavimų, kuriems reikalingas ilgesnis procesas, galite savo reikalavimus pateikti Danijos nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo valdybai.

Aiškliai pažymėtina, kad, prieš teikiant prašymą Danijos nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo valdybai, neprivaloma pirmiausia bandyti išsiieškoti kompensacijos iš nusikaltėlio.

Danijos nusikaltimais padarytos žalos atlyginimo valdyba vėliau nusikaltėliui pateiks regresinį reikalavimą.

Paskutinis naujinimas: 05/05/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.